

Jan Edmonson 3-7 Transcription

James: This is James Hawken interviewing Jan Edmonson on the third of July two thousand and eight. Jan, can you remember when you started to learn Cornish?

Jan: It was September nineteen ninety nine.

James: Right, and what age were you roughly?

Jan: About forty eight.

James: And um where, where did you learn it?

Jan: At Liskeard, well at Liskeard class. We started at Laity House then moved to Graham Sandercock's house and then to June's house.

James: Right, and June was down at Lower Tremar I think wasn't she?

Jan: Yes.

James: Yeah, so you went to there, presumably that was in the evening?

Jan: Yep, I had one to one tuition most of the time.

James: Oh right.

Jan: I was the only one studying.

James: Really?

Jan: At that time yes.

James: Ok, so you were taught, who taught you in Laity House?

Jan: It was June all the way through.

James: June all the way through, so she taught down at Graham's as well?

Jan: Yeah.

James: Alright, OK. And you did the Cornish Language Board Exams?

Jan: Yes.

James: All four?

Jan: All four, passed all four.

James: Jolly good. Um have you published any books?

Jan: No.

James: Any papers?

Jan: No.

James: Are you one for competitions?

Jan: No. I get writer's block.

James: Do you? Yeah it is quite difficult isn't it, especially the Gorsedh's competitions are quite difficult.

Jan: Yes.

James: And what positions do you hold in Cornish Language organisations?

Jan: I'm a committee member on the Kowethas council, that's the only one at the moment.

James: Right and I think you're responsible for sales.

Jan Yep.

James: Great yep. have you produced any CDs?

Jan: No.

James: How about your acting skills, have you ever tried them out?

Jan: No, no. I have terrible stage fright so that would be hopeless.

James: OK. Well that's a very quick run through of the biographical checklist, thank you very much um, now we move to the second part of the interview when I ask you to read 'Yowann Chi an Hordh' mar pleg. Yeah, it's bit of a funny one that, it's printed on one side.

Jan: Yeah I have the same edition.

James: Yeah.

(Jan a len an hwedhel)

James: Pur dha, gwrys yn ta, lenys yn ta, nyns yw es...

Jan: Yma nebes fowt mes ny vern.

James: Na, ny vern. Wel, henn yw marthys da, nyns yw es rag gul henna.

Jan: Na, na.

James: Dres eghenn an, furv an hwedhel po furv an skrifans yw kales dhe lena.

Jan: Ya, gans geryow Sowsnek hag aral.

James: Ya yma ger Sowsnek ynwedh ya. Ytho, hwedhel da, meur ras dhis rag henna po a henna hag lemmyn ni yll movya dhe'n tressa rann an keskows ma pan wrav vy govynn orthis govynnadow igor, ytho ni a yll gull keskows rydh um ytho prag y hwruss'ta studhya Kernewek?

Jan: Wel, my a studhyas tri yeth.

James: Oh ya?

Jan: Pan esen vy yn skol ha my a besyas gans Frynkek a-wosa ha pan en vy yowynk my a

leveris ny vynnaw mos dhe vro heb kewsel an yeth ytho pan dhehwelis dhe Gernow my a erviras dyski Kernewek.

James: Splann, ytho ty a yll kewsel Frynkek ha pyth aral?

Jan: Wel, nans yw deg blydhen warn ugens my a gewsis Frynkek yn freth mes lemmyn my re ankovas an brassa rann anodho, my a yll redya Frynkek mes nebes kales yw kewsel lemmyn.

James: Py yeth aral?

Jan: Spaynek ha Latin.

James: Ah Latin ynwedh, pur dha, pur dha hag ty eth dhe glas yn Lyskerrys gans June hag esa lies den aral ow studhya genes?

Jan: Na yth esov vy ow honan gans June brassa rann an termyn. Yth esa benyn aral dre dhew trimester mes henn yw oll.

James: Ytho um ty a wrug dyski po studhya (on) dha honan.

Jan: Ya henn o kales awos bos kalletter gans an yeth kewsys. Kales yw klappya warbarth pan eus dew benyn, diw benyn, diw venyn mes wosa an peswara gradh my eth dhe glas Essa, Essa rag klappya gans Wella.

James: Oh ya.

Jan: Ha gwellhe ow hernewek war anow.

James: Wel, Wella yw dyskador a vri.

Jan: Sur.

James: Hag ev a yll kewsel fest yn ta ev a woer pubtra yn kever Kernewek ytho henn yw da. Ty a leveris kys ty dhe vos a-ves a Gernow, henn o rag studhya po oberi po...?

Jan: My a asas Kernow pan en vy eth bloedh awos bos res dhe'm tas mos dhe Loundres rag y ober ha ev a vynnas pubprys dhe dhehweles dhe Gernow, wortiwedh...

James: Ytho ty eth dhe...

Jan: Yth esa chons dhymm a'y wul.

James: Ya, ytho ty eth dhe skol yn Loundres?

Jan: Ya.

James: Hag a-wosa henna?

Jan: A-wosa henna my eth, wel my a dhallethas studhya rag dos ha bos dyskadores mes ervirans drog o henna hag a-wosa my a dheuth ha bos skrifennyades hag a-wosa my a oberis rag Mary Quant ha hemm o da.

James: Ytho, a wrussys ta omlowenhe yn Loundres po...?

Jan: Na, kas o genev yn Loundres.

James: Pyth o kamm ganso?

Jan: Yth esa re a dus ha nyns en vy lowen yn skol, yth esa leveryans Kernewek dhymm ha nyns o henna da gans an fleghes yn Loundres.

James: Ytho yth esa poeslev Kernewek dhis?

Jan: Ya, ya sur.

James: ya ha fleghes ow pos fleghes, nyns o henna da. Ytho, ty a wrug spena termyn yn Loundres hag a-wosa henna p'le y hwruss'ta mos?

Jan: Wel, my a spenas neb deg blydhen warn ugens yn Loundres po tamm moy hag ena my a dhehwelis nans yw ugens blydhen lemmyn.

James: Pur dha, hag omma ty a wrug dos omma po...?

Jan: Na, kynsa my a drigas yn Widegates hag ena Essa, ena Quethiok hag ena omma.

James: Pur dha, ytho ty a wrug movya a-dro.

Jan: Ya sur.

James: Os ta lowen omma lemmyn?

Jan: Ya sur, pur lowen.

James: Oh ya splann, tyller marthys yn hwir, pur gosel.

Jan: Pur gosel, yma gwel splann diworth an lowarth, nyns eus son a dharomres.

James: Na, ha lies edhen ynwedh.

Jan: Lies edhen, yma teylu bras a kasek koes omma, lies edhen.

James: Um pan es ta studhyor an yeth o es dhe studhya po...?

Jan: Es o ya sur, my a spenas meur a dermyn ow tyski awos ow bos evredhes ha ny allav oberi y'n dydhyow ma, henn o neppyth dhe les ragov.

James: Ytho, fatel yn kever, wel ya, yn kever an trelyansow, the mutations ha traow gans henna?

Jan: Wel, hwath yma kudynn gans trelyansow mes y porthav kov June a wre serri orthiv wosa my dhe ankevi pub nessa trelyans. Yma kaletter gans henna genev hwath mes ny vern.

James: Mes ty a yll kewsel Frynkek ha Spaynek ytho yw Kernewek haval orth an yethow na po...?

Jan: Moy haval orth Spaynek awos bos dew verb 'to be' yn Spaynek haval orth furv hir ha furv berr a 'bos' .

James: Oh ya pur dha.

Jan: Hag yma geryow haval orth geryow Kernewek yn Spaynek.

James: Martessen henn yw drefenn bos lies ger Latinek yn Kernewek ynwedh.

Jan: Ya.

James: Yw henna gwir?

Jan: Sur.

James: Ytho lemmyn fatel wre'ta gul devnydh an yeth pubtydh?

Jan: Wel, da yw genev redya ha my a wra dyski Kernewek teyrgweyth pub seythun ytho my a wra devnydhya meur a Gernewek.

James: Ytho, teyrgweyth pub seythun rag dyski, py le yw (ma) henna?

Jan: My a wra dyski yn Lyskerrys ha Lostwithiel ha my a wra gweres yn klass Kelliwik ynwedh, my a wra dyski an bagasow avonsys dhe Gelliwik.

James: Ytho, eus dyskanow lemmyn?

Jan: Na.

James: Dres an hav?

Jan: Dres an hav nyns eus travydh.

James: Pyth yn kever kerdhow po yethow an werin po...?

Jan: My a dhe nebes, my a dhe nebes yeth an werin, ny allav kerdhes ytho my a dhe'n diwotti wosa an kerdh.

James: Henn yw an gwella tra dhe wul. Ytho p'le ma'n diwotti, py diwotta a vydh henna?

Jan: Wel, y fydh kerdh yn Sen Germans yn skon ytho my a dhe'n diwotti ena hag yma 'yeth an werin' yn fenowgh y'n diwotti 'Holland Inn' dhe Hatt mes yma lies tra restrys gans Maureen (Pierce) ha Hazel der an hav.

James: Py dydh yw an 'yeth an werin' yn 'Holland Inn'?

Jan: Um treweythyow dy' Meurth ha treweythyow dy' Mergher.

James: Wel, henn yw da my a garsa mos dhe 'yeth an werin'.

Jan: My a yll pryntya folenn diworth an jynn amontya mar mynn'ta.

James: OK mar pleg ya henn a via marthys da ya. Yth esa 'yeth an werin' yn Lyskerrys pur dha.

Jan: Nans yw lies blydhen.

James: Ty a yll tybi yth esa Graham, Pawl Dunbar, Martin Miller, oll an dus a yll eva fest yn ta. Um pyth yw dha dybyans yn kever an yeth y'n termyn a dheu? Pyth a via dha hunrosow?

Jan: My a garsa gweles tevi, dell waytyav y fydh klassow yn skolyow yn skon ha martessen pan wra fleghes dyski tamm a Gernewek yn skol kerens a wra dos yn klassow rag dyski. Henn a via dalleth splann rag an yeth.

James: Um, wel lemmyn ervirys yw, pyth yw, 'furv skrifys savonek'.

Jan: Ya.

James: Ny wonn vy mars os ta yn unnver gans henna mes martessen y fydh gweres lemmyn dhe gul pubtra.

Jan: Sur. Ny vynnav dyski mars eus tus na'n jeves hwans a'y dyski sur, dell dybav 'kemmyn' yw gwell sur mes an furv savonek yw politek, mar mynn tus gul devnydh anodho henn yw da mes 'kemmyn' yw gwell.

James: Ya OK wel, my a wayt y fydh wel, avonsyans rag an yeth, piw a woer, y koedh dhyn ni gweles pandr'a hwer. Um ytho, ty a garsa gweles Kernewek yn skolyow hag a martessen y fydh res a dyskatoryon lemmyn a yll dyski an yeth ytho a garses ta dyski yn skol po...?

Jan: Na.

James: yw neppyth...?

Jan: Na vynnav. My a assayas henna pan en vy yowynk, ny vynnav dyski dhe fleghes, gwell yw genev dyski tevysogyon.

James: Prag yth yw henna?

Jan: Nyns ov vy sur, nyns eus perthyans gans fleghes.

James: My a yll konvedhes henna. Nyns ov vy sur mar kallav vy ynwedh.

Jan: Res yw kana gans fleghes, ny allav kana yn ta ytho...gwell yw dhymm, gwell yw my dhe dhyski tevysogyon.

James: OK. Pyth o an lettyans a dhyski?

Jan: Kales o pan esen vy ow tyski Kernewek awos ow bos ow honan orth hy dyski. Ny vynn ow gour dyski yethow ytho nyns esa chons dhe braktysya mes, mes a'n klas ha henn o kales, ny aswonnis den vydh saw dyskadores ytho my a omsynsis ow honan mes lemmyn essa, gwell yw mos dhe glas mayth eus lies den ow tyski.

James: Ya, moy es yw rag kewsel an yeth martessen mar pe lies den ena. Um, ty a leveris kyns dha vos dyskador lemmyn a Gernewek yn tri klas, eus lies studhyor ena po...?

Jan: Nag eus, yn Lyskerrys nyns eus saw unn den ha dell waytyav ev a sewennis yn apposyans tressa gradh an vlydhen ma hag ev a vynn pesya gans peswara gradh hag ev a wra nebes Kernewek gans an fleghes, henn yw pur dha. Um yn Lostwithiel yma peswar y'n pols ma mes an brassa rann anedha yw nebes koth, yma dew yw tridhek bloedh ha tri ugens hag unn venyn yowynk ytho nebes kales yw an klas mes my a vynn pesya.

James: Yns i orth wel, nivelow dihaval po...?

Jan: Yth esa dew an vlydhen ma a wrug an apposyans nessa gradh, ha'n dhew aral a wrug kynsa gradh mes ny vynnons i pesya gans an aposyansow.

James: Na?

Jan: Na. Tri a lever aga bos re goth ha'n huni aral yw studhyores y'n Pennskol Aberplym ha hi a dhalleth hy diwettha blydhen mis Gwynngala ytho kales via ragdhi gul apposyansow Kernewek ynwedh mes hi a vynn pesya gans an yeth ha hi a wra gweres gans 'Rainbows', an bagas

'Rainbows' yn Lostwithiel, hi a wra nebes Kernewek gansa ynwedh.

James: Pyth yw 'Rainbows'?

Jan: Mowesi yowynk yw re yowynk rag mos dhe 'Brownies'.

James: Ah OK, OK ya, pur dha, um pan es ta yowynk o an yeth yn dha ji po skol po...?

Jan: Na, Na, Yth esa dyskadores yn ow kynsa skol o bardhes, Mabel Maddever, mes hi o ilewydh, ilewydh splann ha ni a wrug, ni a wre kana kanow koth Kernewek mes yn Sowsnek.

James: Pur dha. Py par ilow?

Jan: 'Trelawney' sur ha, ha'n karol Stratton (?) ha nebes aral mes pur yowynk en vy ena.

James: Henn yw yn py le?

Jan: Lannstefan.

James: Lannstefan. Ytho ty a veu genys yn Lannstefan?

Jan: Na, my a veu genys yn Yelverton mes my a dheuth dhe Gernow pan en vy baban. Ha my a veu genys yn Yelverton drefenn na bos agan chi nowydh parys hwath.

James: Ytho py par ober a wre dha das?

Jan: Ev o, ny wonn an ger Kernewek, ev o 'quantity surveyor'.

James: Oh right.

Jan: Rag an governans hag ev a wre drehevel dreheviansow rag an ayrlu yn Kernow dhe Sen Mawgan ha Sen Merryn y'n dydhyow na ynwedh.

James: Pur dha, pur dha.

Jan: Ev a oberi yn kastell Lannstefan, y soedhva y'n kastell, y'n klavji koth.

James: Marthys da.

Jan: Ha my a yll gweles y garr y'n skeusenn y'n kresenn touriasneth y'n kastell y'n dydhyow ma.

James: Pur dha, pur dha. OK henn yw, wel henn yw diwedh an govynnadow ma, nyns eus govynn aral um ty a wrug gorthybi oll an govynnadow kyns my dhe wovynn.

Jan: My a glap re.

James: Na, henn yw da, my a vynn ty dhe glappya. Eus neppyth aral a vynnydh leverel?

Jan: Na, na.

James: OK, OK wel hen yw da, my a garsa godhvoes gras dhis rag henna, a henna hag henn yw diwedh an kesgows.